

Kendelse
af
4. december 2015
i
faglig voldgift FV2014.0139:

Gymnasieskolernes Lærerforening
som mandatar for

X

(advokat Karen-Margrethe Schebye)

støttet af biintervenienten

Akademikerne

(advokat Peter Breum)

mod

Finansministeriet,
Moderniseringsstyrelsen

og

Y Gymnasium
(advokat Niels Banke)

1. Uoverensstemmelsen

Konkret angår uoverensstemmelsen, om en et-årig tidsbegrænset ansættelse af en gymnasielærer ved Y Gymnasium i skoleåret 1. august 2012 – 31. juli 2013 er sket i strid med overenskomsten mellem GL og Finansministeriet.

Generelt er parterne uenige om den retlige status af cirkulærebemærkninger til overenskomsten i det cirkulære, hvormed Moderniseringsstyrelsen har udsendt overenskomsten – om cirkulærebemærkninger skal anses for at være en integreret del af overenskomsten eller anses for Moderniseringsstyrelsens ensidige instruks til underordnede, som GL hverken kan påberåbe sig eller få bedømt ved faglig voldgift.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er indbragt for faglig voldgift ved klageskrift af 18. februar 2014.

På parternes fælles begæring i brev af 24. september 2014 til Arbejdsretten er undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, udpeget som formand og opmand.

Den 7. oktober 2014 blev der afholdt et forberedende retsmøde. Det hedder i retsbogen:

”Mødet blev afholdt telefonisk med deltagelse af advokaterne Karen-Margrethe Schebye og Niels Banke samt som retsformand den i sagen af Arbejdsretten udpegede opmand, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl.

Der foreligger i sagen klageskrift af 18. februar 2014 ...

Indklagede oplyste, at svarskrift vil fremkomme senest i næste uge. Der vil i dette blive nedlagt påstand om, at sagen afvises fra faglig voldgift. Denne påstand støttes på den opfattelse, at indklagedes cirkulærebemærkninger til parternes overenskomst ikke er en del af parternes overenskomstgrundlag.

...

Der var enighed om at udskille spørgsmålet om afvisning til selvstændig behandling. Forhandling herom finder sted onsdag den 17. december 2014 kl. 08.30. ...

Mødet sluttet.”

I e-mail af 16. december 2014 meddelte advokat Niels Banke med henvisning til nyt bilagsmateriale overbragt af advokat Karen-Margrethe Schebye den 12. december 2014, at det ikke var muligt at gennemgå og undersøge angående dette omfattende materiale inden den berammede delhovedforhandling dagen efter, og at indklagede derfor ikke kunne deltage i delforhandlingen som berammet. Advokat Niels Banke henviste til, at det som anført af advokat Karen-Margrethe Schebye i stedet kunne være en mulighed at behandle sagen samlet snarest.

Advokat Karen-Margrethe Schebye erklærede sig i e-mail samme dag enig i, at en samlet behandling af sagen ville være mest hensigtsmæssig.

Den berammede forhandling den 16. december 2014 blev herefter aflyst.

På et forberedende møde den 16. december 2014 drøftedes sagens fortsatte behandling. I forlængelse heraf blev sagen den 19. december 2014 berammet til samlet forhandling den 24. februar 2015.

I e-mail af 23. februar 2015 oplyste advokat Karen-Margrethe Schebye, at Akademikerne havde meddelt, at de ønskede at indtræde i sagen, og at GL kunne tiltræde denne indtræden i sagen og på den baggrund begærede voldgiftsbehandling af sagen berammet til dagen efter udsat.

Advokat Niels Banke tilkendegav i e-mail samme dag, at indklagede ikke ville modsætte sig en udsættelse af hovedforhandlingen som begæret af klager og fremkomme med bemærkninger til en biinterventionsbegæring, når en sådan ville foreligge.

På denne baggrund blev den til den 24. februar 2015 berammede hovedforhandling aflyst.

Der fremkom herefter den 13. april 2015 begæring fra Akademikerne om indtræden i sagen til støtte for GL's påstande og anbringender.

Efter begæringens indhold og parternes tilkendegivelser blev begæringen om biintervention ved e-mail af 27. april 2015 taget til følge.

Sagen er herefter forhandlet den 31. august 2015.

Den faglige voldgiftsret har været sammensat således:

Sidedommere udpeget af GL:

Direktør i GL Endre Szöcs,

Juridisk konsulent i GL Tina Barming.

Sidedommere udpeget af Finansministeriet:

Afdelingschef i Moderniseringsstyrelsen Carl Erik Johansen,

Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen Carsten Holm.

Formand og opmand (som nævnt):

Fhv. højesteretspræsident Børge Dahl.

Der blev afgivet forklaring af:

Helge Mørch Jensen, forhandlingschef i GL,

Pia Boisen, chefkonsulent i GL,

Inge Friis Svendsen, vicedirektør i Moderniseringsstyrelsen.

Tina Feldt Jessing, kst. kontorchef i Moderniseringsstyrelsen,

Mogens Esmarch, specialkonsulent i Moderniseringsstyrelsen,

Tina Barming, chefkonsulent i GL,

Ø, vicerektor, Y Gymnasium,

Å, fhv. rektor, Y Gymnasium.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten var flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden. Parterne er enige om, at det kan

ske uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes og biintervenientens procedurer.

3. Påstande

Klager, Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) som mandatar for X, har nedlagt følgende påstand:

Indklagede, Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, og Y Gymnasium, skal 1) anerkende, at tidsbegrænset ansættelse af X i perioden 1. august 2012 – 31. juli 2013 er i strid med den mellem GL og Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, indgåede overenskomst § 4, og 2) til GL betale en bod fastsat efter voldgiftsrettens skøn for ansættelse af X på vilkår, der ikke er i overensstemmelse med den for ansættelsen gældende overenskomst.

Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, og Y Gymnasium har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Over for afvisningspåstanden har GL påstået sagen fremmet til realitetsbehandling.

Akademikerne er indtrådt i sagen som biintervenient til støtte for GL.

4. Overenskomstgrundlaget

4.1. 2011-overenskomsten

Det hedder i Moderniseringsstyrelsens cirkulære af 21. februar 2012 om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler m.v.:

”Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger	7
Ikrafttræden	8

Overenskomst

<u>Kapitel 1, Overenskomstens område mv.....</u>	9
§ 1. Dækningsområde	9
§ 2. Ansættelse	10
§ 3. Deltidsansættelse	11

§ 4. Tidsbegrænset ansættelse	11
-------------------------------------	----

...

Cirkulære om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv.

Generelle bemærkninger

1. Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening har indgået vedlagte overenskomst af 10. februar 2012 for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv.

2. Ved overenskomstforhandlingerne i 2011 er der blandt andet aftalt følgende ændringer til overenskomsten:

...

Herudover er der foretaget en række redaktionelle ændringer samt andre præciseringer af overenskomstteksten.

3. Overenskomsten afløser overenskomsten af 1. oktober 2008 mellem Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening.

4. De ansatte er omfattet af en række aftaler mellem Finansministeriet og centralorganisationerne. Disse aftaler er oplistet i bilag 1. Dette udelukker dog ikke, at de ansatte kan være omfattet af andre generelle aftaler indgået mellem de samme parter.

5. Basisløn og tillæg mv. er i overenskomst og bilag anført i årlige grundbeløb pr. 31. marts 2012. Indtil 31. marts 2012 gælder de i Finansministeriets cirkulære af 1. oktober 2008 om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv. (Perst. nr. 062-08) anførte beløb i årlige grundbeløb pr. 1. oktober 1997.

Ikrafttræden

Cirkulæret har virkning fra 1. april 2011. Samtidig ophæves Finansministeriets cirkulære af 1. oktober 2008 om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv. (Perst. nr. 062-08).

Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen

Den 21. februar 2012

P.M.V.

E.B.

Sofie Plesner

Overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv.

Kapitel 1. Overenskomstens område mv.

§ 1. Dækningsområde

Overenskomsten omfatter magistre, der er ansat som adjunkter/lektorer samt ledere ved statslige, selvejende og private gymnasieskoler, studenterkurser samt hf-kurser, herunder ved den studieforberedende enkeltfagsundervisning, som ansættes til at varetage undervisning på gymnasialt niveau, og som har en af de i bilag 2 nævnte uddannelser.

Cirkulærebemærkninger til § 1, stk. 1:

Andre ansatte, som varetager undervisning på gymnasialt niveau, er omfattet af bilag 3.

Såfremt uddannelseskravene ikke er opfyldt, kan ansættelse efter overenskomsten kun ske efter forudgående godkendelse af Finansministeriet.

Der henvises i øvrigt til protokollatet i bilag 9 vedrørende rekvireret undervisning.

...

§ 2. Ansættelse

De ansatte er omfattet af den til enhver tid gældende aftale mellem Finansministeriet og Centralorganisationerne om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for ansættelsesforholdet.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 1:

Der henvises endvidere til Finansministeriets til enhver tid gældende cirkulære om ansættelsesbreve for overenskomstansatte i staten.

Ved ansættelse efter denne overenskomst orienteres Gymnasieskolernes Lærerforening ved kopi af ansættelsesbrevet.

§ 3. Deltidsansættelse

Der kan ske ansættelse på deltid.

Cirkulærebemærkninger til § 3, stk. 1:

Der skal i videst muligt omfang oprettes fuldtidsstillinger. Opmærksomheden henledes på den til enhver tid gældende aftale om implementering af deltidsdirektivet, herunder direktivets forbud mod forskelsbehandling, der alene er begrundet i deltidsarbejde.

...

§ 4. Tidsbegrænset ansættelse

Tidsbegrænset ansættelse kan maksimalt ske for ét år ad gangen.

Cirkulærebemærkninger til § 4:

Der skal i videst muligt omfang oprettes tidsbegrænsede stillinger. Skolen/kurset skal kunne dokumentere, at den har sammenstykket det mulige antal tidsbegrænsede stillinger.

Tidsbegrænset ansættelse kan være begrundet i barsel, sygdom, orlov, ferie, borgerligt ombud samt tidsbegrænsede projekter og opgaver mv.

Opmærksomheden henledes på:

- a) At almindelig usikkerhed om budget, elevtilgang, udbud af studieretninger, timerester mv. ikke kan begrunde tidsbegrænset ansættelse.*
- b) Lov om tidsbegrænset ansættelse, herunder at der ikke alene på grund af tidsbegrænset ansættelse må ske forskelsbehandling.*
- c) At tidsbegrænset ansættelse i flere på hinanden følgende ansættelsesperioder kan medføre, at ansættelsesforholdet ifølge funktionærretlig praksis alene kan bringes til ophør efter de almindelige regler om opsigelse.*

Lærere, der er ansat for et helt skoleår (1. august til 31. juli), bør i god tid gives meddelelse om, hvorvidt ansættelsen forventes at fortsætte det følgende skoleår.”

4.2. Overenskomsthistorien

4.2.1. Før 2002 var gymnasielærere dækket af en overenskomst indgået mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Finansministeriet og GL.

4.2.2. Ved forhandlingerne om 2002-overenskomst stillede Finansministeriet krav om indgåelse af en selvstændig overenskomst for gymnasielærere på Finansministeriets forhandlingsområde. Forhandlingerne herom førte til følgende forhandlingsprotokol:

”Private gymnasier, Sorø Akademi m.fl.

Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærereforening er enige om at indgå en selvstændig overenskomst for lærere ved statslige og private gymnasier med følgende ændringer i forhold til overenskomst for lærere i gymnasieskolen, ved studenterkursus samt hf-kursus, herunder ved den studieforberevende enkeltfagsundervisning af 18. januar 2000 indgået mellem Amtsrådsforeningen, Københavns kommune, Frederiksberg kommune, Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærereforening.

1. *Tvistsystemet tilpasset de statslige niveauer*

...

2. *Delegation af forhandlingskompetencen*

...

3. *Deltidsdirektivets implementering*

Der er enighed om, at de ved forhandlingerne rejste krav om deltidsansættelse, implementering af direktivet om midlertidig ansættelse og om revision af vikarprotokollatet drøftes i perioden. Der er enighed om, at de nævnte krav skal afhandles under ét. Vikarprotokollatet tilrettes i forhold hertil og samtidig kan der foretages redaktionelle ændringer.

... ”

Uanset det i punkt 3 anførte blev spørgsmålene ikke forhandlet i perioden. Der var sonderinger, men det kom ikke til egentlige forhandlinger.

4.2.3. I Personalestyrelsens cirkulære om overenskomst for lærere ved statslige og private gymnasieskoler, studenterkurser samt hf-kurser 2002 hedder det:

”Generelle bemærkninger

Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening har indgået vedlagte overenskomst for magistre, der er ansat som adjunkter og lektorer ved statslige og private gymnasieskoler, studenterkurser samt hf-kurser. Overenskomsten træder i stedet for overenskomsten af 18. januar 2000 mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening.

Der er i overenskomsten henvist til en række gældende aftaler mellem Finansministeriet og centralorganisationerne. Disse aftaler er hovedsageligt oplyst i én bestemmelse, § 19. Dette udelukker dog ikke, at de ansatte kan være omfattet af andre generelle aftaler indgået mellem de samme parter.

Til overenskomsten er der knyttet følgende bilag:

Bilag 1 Overenskomstens område

...

Bilag 9 Protokollat vedrørende ansættelse af aflønning af vikarer i gymnasieskolen mv.

...

Basisløn og tillæg mv. er i overenskomst og bilag anført i årlige *grundbeløb pr. 1. oktober 1997*.

I øvrigt gælder aftalen mellem Finansministeriet og centralorganisationerne om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner samt rammeaftale

om udvidet medarbejderindflydelse i statens institutioner og rammeaftalen om organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet i statens institutioner.

Af hensyn til overblikket er cirkulærebemærkningerne til de enkelte bestemmelser anført i tilknytning til de enkelte bestemmelser.

Finansministeriet,
Personalestyrelsen

Den 18. maj 2003

P.M.V.
E.B.

Inge Stokholm”

4.2.4. Det hedder i det til 2002-overenskomsten mellem Finansministeriet og GL knyttede bilag 9, Protokollat vedrørende ansættelse og aflønning af vikarer i gymnasieskolen m.v.:

”AFSNIT A. GENERELLE BESTEMMELSER

Generelle bemærkninger

1. *Timer, der læses som overtimer eller af årsvikarer med nedsat timetal og af studerende, skal i videst muligt omfang omdannes til faste lærerstillinger.*

Er der herefter timer til rest ved skolen, skal de søges besat med fuldt uddannede magistre - fortrinsvis med pædagogikum – efter de nedenfor i § 2, pkt. 6 anførte retningslinjer.

Timer, der herefter måtte blive tilbage, vil kunne læses af studerende.

...

§ 1. Område

Dette protokollat omfatter lærere, der ansættes som vikarer i ved statslige og private gymnasieskoler, studenterkurser eller hf-kurser.

Bemærkninger:

Såfremt vikarer ikke har undervisningskompetence / faglig kompetence, følges reglerne i Undervisningsministeriets Bekendtgørelse

nr. 477 af den 18. juni 2002 om undervisningskompetence i de almenne gymnasiale uddannelser.

Stk. 2 Medmindre andet fremgår af nedenstående, er vikaren omfattet af de bestemmelser, der gælder for fastansatte lærere.

§ 2. Ansættelse mv.

Vikarer kan maksimalt ansættes for et skoleår ad gangen (1. august til 31. juli).

Stk. 2. Timetallet for vikarer fastsættes efter samme retningslinier, som er gældende for de fastansatte.

Bemærkninger.

1. *Ved ansættelsen gives læreren skriftligt meddelelse om ansættelsen med angivelse af til- og fratrædelsesdato, timetal og lønanciennitet ved ansættelsestidspunktet.*
2. *Vikarer, der er ansat for et helt skoleår (årsvikarer), bør i god tid gives meddelelse om, hvorvidt vikariatet forventes at fortsætte det følgende skoleår.*

...

6. *Ved ansættelse af magistre for et helt skoleår med mindre end fuldt pligtigt timetal skal følgende betingelser være opfyldt:*
 - A. *Den pågældende skal være arbejdsløs cand.mag., cand.scient, eller cand.phil. med gymnasierrelevant(e) fag, fortrinsvis med bestået pædagogikum.*
 - B. *Skolen/kurset skal kunne dokumentere, at den har sammenstykket det mulige antal fuldtidsstillinger. Ved ansættelse af en årsvikar med mindre end fuldt pligtigt timetal, skal der ske underretning til Gymnasieskolens Lærerforening.*

... ”

4.2.5. Den indholdsmæssigt tilsvarende 2002-overenskomst for lærere i gymnasieskolen indgået mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune og GL omfattede et indholdsmæssigt helt tilsvarende vikarprotokollat som det foran under 4.2.4. gengivne aftalt mellem Finansministeriet og GL og med samme typografiske opsætning (bemærkninger i kursiv).

4.2.6. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at de under 4.2.4. og 4.2.5. nævnte vikarprotokollater – med marginale enslydende ændringer – stemmer fuldstændig overens med et

vikarprotokollat fra 1990'erne aftalt mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Finansministeriet og GL, og at dette protokollat med bemærkninger var en sammenskrivning af, hvad der havde udviklet sig.

4.2.7. Forud for forhandlingerne om 2005-overenskomst blev der den 12. november 2004 indgået en aftale mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Finansministeriet om samarbejdet mellem staten og (amts)kommunerne ved forhandlingerne om fornyelse pr. 1. april 2005 af overenskomst for lærere i gymnasieskolen indgået mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune og Gymnasieskolernes Lærerforening. Det hedder i aftalen:

” ...

2. Der er enighed om, at Amtsrådsforeningen fortsat leder forhandlingerne. Finansministeriet deltager som tæt og ligeværdig samarbejdspartner i alle forhandlinger, idet

- Kravene er formuleret i et samarbejde mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Finansministeriet.
- Strategi mv. vil blive tilrettelagt på grundlag af drøftelser mellem arbejdsgiversidens delegation.
- Forhandlingsprotokol og de deraf følgende aftaler/overenskomster indgås med Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune som arbejdsgiverpart.
- Finansministeriet koordinerer på tilsvarende vis fornyelsen af overenskomst for de statslige og private gymnasier med de (amts)kommunale arbejdsgivere.

3. Opstår der mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune og Finansministeriet uenighed om, hvorledes forhandlingerne skal føres og afsluttes, søges disse løst ved drøftelse mellem disse parter, idet dog indgåelse af et overenskomstresultat vedrørende de specielle forhandlinger på gymnasieområdet ved uenighed vil kunne ske efter forudgående konsultation med finansministeren.

...”

4.2.8. Under forhandlingerne i 2005 blev der nedsat en arbejdsgruppe vedrørende vikarprotokollatet og deltidsbeskæftigelse, som med udgangspunkt i den eksisterende tekst i overenskomsten mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune og GL udarbejdede følgende forslag:

” ...

§ 10. Deltidsansættelse

Stk. 1.

Der kan ske ansættelse på deltid.

...

Bemærkning:

Der skal i vidst muligt omfang oprettes fuldtidsstillinger, der så vidt muligt skal søges besat med fuldt uddannede magistre fortrinsvis med pædagogikum /undervisningskompetence.

Opmærksomheden henledes på Rammeaftale om deltidsarbejde, jf. § 36, nr. 15, herunder at der ikke alene begrundet i deltidsarbejde må ske forskelsbehandling.

§ 11. Tidsbegrænset ansættelse

Stk. 1

Tidsbegrænset ansættelse kan maksimalt ske for ét skoleår ad gangen.

OBS: Arbejdsgruppen opnåede ikke enighed om, hvorvidt der i stedet skal stå: (skole)år

Bemærkning

Der skal i videst mulige omfang oprettes faste stillinger, der så vidt muligt skal søges besat med fuldt uddannede magistre fortrinsvis med pædagogikum. Skolen/Kurset skal kunne dokumentere, at den har sammenstykket det mulige antal faste stillinger.

Tidsbegrænset ansættelse kan være begrundet i barsel, sygdom, orlov, ferie, borgerligt ombud, tidsbegrænsede projekter og opgaver, manglende undervisningskompetence mv.

Samtidig henledes opmærksomheden på at almindelig usikkerhed om budget, elevtilgang, udbud af studieretninger mv. ikke kan begrunde tidsbegrænset ansættelse.

OBS: Arbejdsgruppen opnåede ikke enighed om, hvorvidt resttime henhører under almindelig usikkerhed, jf. ovenstående afsnit.

Opmærksomheden henledes på Rammeaftale om tidsbegrænset ansættelse, jf. § 36, nr. 16, herunder at der ikke alene på grund af tidsbegrænset ansættelse må ske forskelsbehandling.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at tidsbegrænset ansættelse i mere end 2 på hinanden følgende ansættelsesperioder kan medføre, at ansættelsesforholdet ifølge funktionærretlig praksis alene kan bringes til op-hør efter almindelige regler om opsigelse.

Ansatte, der er ansat for et helt skoleår (01-08 til 31-07), bør i god tid gi-ves meddelelse om, hvorvidt ansættelsen forventes at fortsætte det følgen-de skoleår.

OBS: Arbejdsgruppen opnåede ikke enighed om, hvorvidt sidste afsnit i bemærkningen skal udgå.

...”

4.2.9. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at den under 4.2.8 nævnte arbejdsgruppe om-fattede Inge Stokholm fra Personalestyrelsen og en fra Undervisningsministeriet, at arbejds-gruppens medlemmer under arbejdet boede i Amdsrådsforeningen i 2 – 3 døgn, og at arbej-det var særdeles grundigt og ikke sondrede mellem egentlig tekst og bemærkninger – alt blev endevendt og drøftet, herunder hvad der kunne og ikke kunne begrunde tidsbegrænset ansættelse. Det lægges efter bevisførelsen endvidere til grund, at da arbejdsgruppens forslag blev præsenteret for forhandlerne ved det store bord, sagde GL’s direktør, at det med time-rester, det skal bare ind, ligesom det efter bevisførelsen må lægges til grund, at det med rest-timer var meget vigtigt for GL, som mente, at resttimer ikke kunne begrunde tidsbegrænset ansættelse, når der efter overenskomsten var mulighed for ansættelse på deltid.

4.2.10. 2005-forhandlingerne endte på det (amts)kommunale område med et forhandlings-protokollat af 23. februar 2005, hvori det bl.a. hedder:

” ...

10. Tidsbegrænset ansættelse/deltidsansættelse

Parterne er enige om, at der med virkning fra 01-04-2005 i overenskomsten gennem-føres de ændringer, der fremgår af bilag 6.

Parterne er endvidere enige om, at den fremhævede tekst i bilag 6 er udtryk for ind-holdsmæssige ændringer eller tilføjelser. Andre ændringer er begrundet i redaktionelle og tekniske årsager som følge af implementering af protokollat vedr. ansættelse og af-lønning af vikarer i gymnasieskolen, og er derfor ikke udtryk for aftalte ændringer i

gældende ret, fortolkning af overenskomsten eller vilkår for ansættelse og aflønning af vikarer.

...

Bilag 6: Tidsbegrænset ansættelse/deltidsansættelse

...

§ 10. DELTIDSANSÆTTELSE

Stk. 1.

Der kan ske ansættelse på deltid.

...

BEMÆRKNINGER:

*Der skal i vides muligt omfang oprettes fuldtidsstillinger, der så vidt muligt skal søges besat med fuldt uddannede magistre fortrinsvis med pædagogikum/**tillagt varig undervisningskompetence.***

Opmærksomheden henledes på Rammeaftale om deltidsarbejde, jf. § 36, nr. 15, herunder at der ikke alene begrundet i deltidsarbejde må ske forskelsbehandling.

§ 11. TIDSBEGRÆNSET ANSÆTTELSE.

Stk. 1

Tidsbegrænset ansættelse kan maksimalt ske for ét år ad gangen.

BEMÆRKNINGER:

*Der skal i videst mulige omfang oprettes faste stillinger, der så vidt muligt skal søges besat med fuldt uddannede magistre fortrinsvis med pædagogikum/**tillagt varig undervisningskompetence.** Skolen/kurset skal kunne dokumentere, at den har sammenstykket det mulige antal faste stillinger.*

Tidsbegrænset ansættelse kan være begrundet i barsel, sygdom, orlov, ferie, borgerligt ombud, tidsbegrænsede projekter og opgaver, manglende undervisningskompetence mv.

Samtidig henledes opmærksomheden på at almindelig usikkerhed om budget, elevtilgang, udbud af studieretninger, timerester mv. ikke kan begrunde tidsbegrænset ansættelse.

Opmærksomheden henledes på Rameaftale om tidsbegrænset ansættelse, jf. § 36, nr. 16, herunder at der ikke alene på grund af tidsbegrænset ansættelse må ske forskelsbehandling.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at tidsbegrænset ansættelse i flere på hinanden følgende ansættelsesperioder kan medføre, at ansættelsesforholdet ifølge funktionærretlig praksis alene kan bringes til ophør efter almindelige regler om opsigelse

Ansatte, der er ansat for et helt skoleår (01-08 til 31.07), bør i god tid gives meddelelse om, hvorvidt ansættelsen forventes at fortsætte det følgende skoleår.

... ”

4.2.11. 2005-forhandlingerne mellem Finansministeriet og GL endte med et forhandlingsprotokollat af 25. februar 2005, hvori det bl.a. hedder:

”1. Overførsel fra det (amts)kommunale resultat.

Parterne er enige om at overføre følgende dele af resultatet vedrørende fornyelse pr. 1. april 2005 af overenskomsten for lærere i gymnasieskolen, ved studenterkursus samt HF-kursus, herunder den studieforberedende enkeltfagsundervisning indgået mellem ARF m.fl. og GL:

Punkt 6 Arbejdstid, punkt 7. Kompetenceudvikling/efteruddannelse, punkt 9. Ledelse og punkt 10. Tidsbegrænset ansættelse/deltidsansættelse.

Overførslen sker med de nødvendige redaktionelle tilpasninger. Overførslen omfatter tillige de til ovennævnte punkter hørende bilag.”

4.2.12. 2008-overenskomstforhandlingerne mellem Finansministeriet og GL afsluttedes den 20. februar 2008 med følgende protokollat:

”RESULTAT AF FORHANDLINGERNE OM FORNYELSE AF OVERENSKOMSTEN FOR LÆRERE OG PÆDAGOGISKE LEDERE VED GYMNASIESKOLER MV.

Der er mellem Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) enighed om fornyelse pr. 1. april 2008 af overenskomsten for lærere ved statslige, statslige selvejende og private gymnasieskoler, studenterkurser, hf-kurser samt ved den studieforberedende enkeltfagsundervisning med følgende ændringer:

1. Aftalens titel

...

2. Ledelse

...

2. 6 I § 23 indsættes som nyt stk. 4:

...

2. 7 Som ny bemærkning efter § 23, stk. 4, indsættes:

...

2. 8. § 24, stk. 4, udgår.

2. 9. I § 5 tilføjes følgende bemærkning:

...

3. Vilkår for pædagogikumkandidater

...

Følgende ændringer indføres i overenskomsten vedrørende pædagogikum:

3.0. Bestemmelsen i § 1, stk. 3, udgår, og bemærkningen til § 1 affattes således:

...

Det er en forudsætning for fortsat ansættelse som adjunkt/lektor efter overenskomsten, at den pågældende har bestået pædagogikum eller er tillagt varig undervisningskompetence inden for de tidsfrister, der er fastsat i den til enhver tid gældende regler om undervisningskompetence i de gymnasiale uddannelser for tiden Bek. 1743 af 13.12.2006.”

3.1. Bemærkningen til § 3 erstattes af følgende:

”Bemærkninger:

Der skal i videst muligt omfang oprettes fuldtidsstillinger. Opmærksomheden henledes på aftale om implementering af deltidsdirektivet for tiden Fmst. Cirk. 2/9 1999 (Fmst.nr. 051-99), herunder direktivets forbud mod forskelsbehandling, der alene er begrundet i deltidsarbejde”.

3.2. § 4 affattes således:

”Tidsbegrænset ansættelse kan maksimalt ske for ét år ad gangen, for ansatte i uddannelsesstillinger dog for en periode svarende til den tid det tager at gennemføre pædagogikum.

3.3. I bemærkningerne til § 4 om tidsbegrænset ansættelse erstattes 1. og 2. afsnit i bemærkninger af følgende bemærkninger:

”Bemærkninger:

”Der skal i videst muligt omfang oprettes tidsbegrænsede stillinger. Skolen / kurset skal kunne dokumentere, at den har sammenstykket det mulige antal tidsbegrænsede stillinger.

Personer uden undervisningskompetence kan ifølge den gældende lovgivning - gymnasieloven (LBK 444 8.5.2007), hf-loven (LBK 445 8.5.2007) samt pædagogikumbekendtgørelsen (BEK 1743 af 13.12.2006) - alene ansættes tidsbegrænset. Parterne er enige om, at disse forudsætninger, så længe de opretholdes, udgør objektive forhold, der kan begrunde tidsbegrænset ansættelse.

Tidsbegrænset ansættelse kan være begrundet i barsel, sygdom, orlov, ferie, borgerligt ombud samt tidsbegrænsede projekter og opgaver mv.

...

8. Andet

§ 34, stk. 4 om at ”Opsigelse bør normalt kun finde sted til en 31. juli” bortfalder, og bemærkningsteksten flyttes til § 34, stk. 3.

...”

Protokollatet er underskrevet af begge parter, og det lægges herefter og i overensstemmelse med Helge Mørch Jensens forklaring til grund, at alt, hvad der står i protokollatet, har været forhandlet mellem overenskomstparterne.

4.2.13. I Personalestyrelsens cirkulære af 1. oktober 2008 om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv. hedder det bl.a.:

*”7. For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger opført som *cirkulærebemærkninger* til de enkelte bestemmelser i overenskomsten og bilagene. Der er ikke hermed tilsigtet nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis cirkulærebemærkningernes retlige status.”*

4.2.14. I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2013 stillede Finansministeriet krav om ophævelse af Gymnasielæreroverenskomstens § 4 om tidsbegrænset ansættelse. Inge Friis har forklaret, at baggrunden var, at en tilsvarende begrænsning til ét år ikke findes i AC-overenskomsten, og de ønskede ens regler for lærere i det almene gymnasium og handelsegymnasiet. Kravet kom imidlertid aldrig til egentlig forhandling.

4.2.15. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at GL siden 2009 i adskillige tilfælde har rettet henvendelse til et gymnasium og bedt om at få oplyst årsagen til tidsbegrænset ansættelse i henhold til overenskomstens § 4, bl.a. til A Gymnasium i sålydende brev af 12. januar 2010:

”Vikaransættelser

GL er blevet opmærksom på, at A Gymnasium i forbindelse med nyansættelser ved skoleårets start har ansat et større antal vikarer.

Det følger af overenskomstens § 4 (Se teksten på side 2), at der i videst muligt omfang skal oprettes tidsbegrænsede stillinger. Tidsbegrænsede ansættelser kan være begrundet i barsel, sygdom, ferie med videre.

Da det er afgørende for GL, at overenskomsten overholdes, bedes skolen redegøre for hver enkelt vikaransættelse og baggrunden for den tidsbegrænsede ansættelse.

Kopi af dette brev er sendt til GL’s tillidsrepræsentant, Undervisningsministeriet og Personalestyrelsen.”

Henvendelse er bl.a. sket til A1 Gymnasium (13. januar 2010), A2 Gymnasium (13. januar 2010), A3 Gymnasium (14. januar 2010), A4 Gymnasium (15. januar 2010), A5 Studenterkursus (20. december 2011), A6 Gymnasium og HF (20. december 2011), A7 Gymnasium (20. december 2011), A8 Gymnasium (20. december 2011), A9 (20. december 2011), A10 Gymnasium (20. december 2011), A11 (17. januar 2012), A12 (6. februar 2013), A13 (1. marts 2013), A14 Gymnasium (4. marts 2013), A15 (19. marts 2013), A15 (19. marts 2013) og A16 Gymnasium (27. januar 2014).

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at GL i flere tilfælde med Personalestyrelsens mellemkomst har fået de ønskede oplysninger fra en skole, ligesom der i enkelte tilfælde har været afholdt et møde eller mæglingmøde i Personalestyrelsen om tidsbegrænset ansættelse på et gymnasium, som er endt med tidsbegrænset ansættelse af en eller flere, uden at Personalestyrelsen i den forbindelse har taget afstand fra GL's tilkendegivne opfattelse, hvorefter såvel teksten i og bemærkningerne til § 4 er overenskomstforpligtende, og hvorefter GL havde krav på oplysningerne.

Ifølge Inge Friis Svendsen og Tina Feldt Jessing var der ingen anledning til at tage noget forbehold – det er almen viden, at cirkulærebemærkninger ikke er en del af overenskomsten, men Finansministeriets ensidigt fastsatte regulativ for underordnede enheder. Hvad der er aftalt, står i selve teksten, sådan har det altid været – tidligere stod bemærkningerne i selve cirkulæret, ikke i den vedhæftede overenskomst. I de konkrete sager, hvor de er gået ind på foranledning af GL, har det været ud fra en konkret bedømmelse af, at der var en fælles interesse i f.eks., at skolerne ikke nyansætter alle tidsbegrænset for at få et prøveår. Moderniseringsstyrelsen ser gerne, at så mange som muligt er fastansatte.

Inge Friis Svendsen har videre forklaret, at det forhold, at de i enkelte sager havde fælles interesse med GL, er ikke det samme som, at det er aftalt. Det har aldrig været meningen, at GL skal løbe rundt og agere revisor i forhold til skolerne. De sætter hælen i, da de i 2014 hører fra rektorerne, at det er gammeldags og ikke passer til gymnasiet i 2015, og samtidig bliver opmærksomme på, at det er blevet en politisk prioriteret mærkesag for GL. Tidligere var de ikke klar over, at det var et stort problem. Det er udelukkende derfor, at de ikke har gjort noget ved bemærkningerne til § 4.

Om cirkulærebemærkninger har Mogens Esmarch – i lighed med Inge Friis Svendsen og Tina Feldt Jessing – forklaret, at det er ministeriets instruks til underordnede enheder, det er ikke aftalestof. Da overenskomsten blev statslig, blev bemærkningerne cirkulærebemærkninger, som alle vidste, hvad var. Han har dog hertil føjet, at det undertiden hænder, at ministeriet siger, at de vil løse et problem ved at skrive en bemærkning. Det forekommer også, at der er bemærkninger, parterne er enige om – er det imidlertid ikke tilfældet, er de ensidige. Det kan nok være, at noget kan være aftalt, hvis ministeriet har lovet organisationen at give

gymnasierne pålæg om det. Der var imidlertid ikke under 2008-overenskomstforhandlingerne med GL nogen drøftelse af, at cirkulærebemærkningerne skulle have en anden status end den sædvanlige. Der kan godt have været noget, som var vigtigt for GL at få løst, som så er blevet løst med en forvaltningsinstruks, men man har ikke opfattet det som nogen overenskomstforudsætning. Det er en fejl den måde, bemærkningsstof er inddraget i 2008-forhandlingsprotokollatet – det skulle ikke have været udtrykt på den måde.

5. Y Gymnasiums tidsbegrænsede ansættelse af X

Ved brev af 7. juni 2012 blev X ansat som årsvikar ved Y Gymnasium i perioden 1. august 2012 – 31. juli 2013 på fuld tid. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at hun blev ansat som årsvikar, fordi der i skoleåret 2012 – 2013 opstod et midlertidigt behov som følge af, at en fastansat tysklærer fik bevilget orlov til at gå på nedsat tid i et år, og fordi en fastansat dansklærer i skoleåret skulle på pædagogikum.

6. Opmandens begrundelse og resultat

6.1. Påstanden om afvisning

Finansministeriet har påstået sagen afvist med henvisning til, at den reelt angår en stillingtagen til cirkulærebemærkninger, som ikke er en del af parternes overenskomst, og som GL derfor ikke kan få bedømt ved faglig voldgift.

Ministeriet har herved henvist til opmandstilkendegivelse (Marianne Levy) af 17. marts 2010, FV2009.0141, i en sag mellem Fagligt Fælles Forbund og Finansministeriet. I den sag ville 3F have Finansministeriet tilpligtet at anerkende, at cirkulærebemærkninger, som indleder parternes organisationsaftale, er en integreret del af organisationsaftalen, og at der skal være enighed mellem parterne om at foretage ændringer i eller indføre nye cirkulærebemærkninger i organisationsaftalen. Tvisten var udløst af, at Finansministeriet i 2008 ville medtage en ny cirkulærebemærkning, som 3F var enig i, at ministeriet ville være berettiget til at udsende til de underordnede myndigheder i et separat dokument. Opmanden udtalte:

”Uanset at der som udgangspunkt søges opnået enighed om de bemærkninger, der fremgår af et af Finansministeriet udsendt cirkulære om en organisationsaftale, ses der ikke, således som påstandene er nedlagt, at være hjemmel til at få prøvet Finansministeriets cirkulærebemærkninger retlige status ved en faglig voldgift. Som følge heraf tages indklagedes afvisningspåstand overfor påstand 1 og 2 til følge.”

Hertil bemærker opmanden, at en stillingtagen til de påstande, som GL har nedlagt, henhører under faglig voldgift, jf. Hovedaftalen mellem Finansministeriet og AC-organisationerne § 9, stk. 1. Det henhører også under faglig voldgift at tage stilling til, om cirkulærebemærkninger ved aftale eller sædvane er gjort til en del af parternes overenskomst, om cirkulærebemærkninger må anses for afgørende forudsætning for overenskomstfornyelse, eller om cirkulærebemærkninger i hvert fald er af betydning for overenskomstens udfyldning og fortolkning.

Der er på denne baggrund ikke grundlag for at tage Finansministeriets afvisningspåstand til følge.

6.2. Cirkulærebemærkningers retlige status

6.2.1. Udgangspunktet

Et ministeriums generelle tjenestebefaling til underordnede myndigheder betegnes i almindelighed som et cirkulære. Der må ifølge Justitsministeriets vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter ikke i et cirkulære være forskrifter, der direkte normerer borgernes retsstilling. På Finansministeriets område er der en mangeårig tradition for at benytte cirkulæreformen til udsendelse af indgåede eller fornyede kollektive overenskomster. En tidligere hyppigt benyttet form var opbygget således, at den kollektive aftale (underskrevet af overenskomstparterne) var vedlagt cirkulæret (undertegnet af embedsmand p.m.v. e.b.), som indeholdt tre afsnit: 1) Generelle bemærkninger, 2) Bemærkninger til den kollektive aftales enkelte bestemmelser, 3) Ikrafttræden m.v. Det giver ikke anledning til tvivl, at udgangspunktet er, at indholdet i et sådant cirkulære er ensidigt fastsat af ministeriet og ikke en del af den kollektive overenskomst.

Det forhold, at ministeriets bemærkninger til de enkelte bestemmelser i de kollektive overenskomster anbringes i tilknytning til den bestemmelse, den enkelte bemærkning knytter sig til, med tydelig markering af at være ministeriets bemærkning og ikke parternes fælles bemærkning, medfører ikke, at bemærkningerne bliver en del af den kollektive overenskomst. Det er i overensstemmelse hermed, når et cirkulære i de generelle bemærkninger medtager en bestemmelse i lighed med følgende

”4. Redaktionelle ændringer

For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, nu opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Denne redaktionelle ændring medfører ikke nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.”

”3. For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Denne fremstilling ændrer ikke bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.”

”5. Cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, er opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Uanset placeringen er bemærkningerne Finansministeriets bemærkninger og ikke en del af aftaleteksten.”

Det er imidlertid en forudsætning, at de pågældende bemærkninger er ensidigt fastsat af ministeriet og ikke aftalt som en del af overenskomsten. Det beror på en konkret bedømmelse, om det kan være tilfældet, eller om cirkulærebemærkninger på anden måde kan være af betydning for forståelsen af overenskomsten.

I opmandskendelse (Erik Bjerregaard) af 29. maj 1985 i en sag mellem Finansministeriet og Lærersammenslutningen ved Specialarbejderskolerne (LvS) om bemærkninger til de enkelte bestemmelser i den mellem parterne indgåede overenskomst udsendt af Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne til Specialskolerne, men forinden godkendt af Finansministeriet og LvS, hedder det:

”Bemærkningerne er forud blevet forelagt for og godkendt af overenskomstparterne, Finansministeriet og LvS, og der er ved udsendelsen af dem udtrykkeligt givet oplysning herom. Bemærkningerne findes herefter at måtte anses som en af overenskomstparterne godkendt fortolkning af overenskomsternes regler. ...”

I opmandstilkendegivelse (Lene Pagter Kristensen) af 7. oktober 2010 i en sag mellem Lærernes Centralorganisation og Finansministeriet er der ved afgørelsen af, om studievejledning er omfattet af overenskomsten, henset til, hvad der ifølge cirkulærebemærkningerne anses som undervisning.

I Arbejdsrettens dom af 21. juni 2012 i en sag mellem Lærernes Centralorganisation og Moderniseringsstyrelsen er der ved forståelsen af parternes overenskomst ligeledes henset til, hvad der var anført i cirkulærebemærkninger til den pågældende overenskomstbestemmelse.

6.2.2. Cirkulærebemærkningerne til § 4 i gymnasielæreroverenskomsten mellem Finansministeriet og GL

Vikarprotokollatet, som blev en del af gymnasielæreroverenskomsten mellem Finansministeriet og GL i 2002, var en stort set uændret videreførelse af et tilsvarende protokollat i gymnasielæreroverenskomsten mellem Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Finansministeriet og GL, og det må efter bevisførelsen lægges til grund, at parterne havde fælles ejerskab til såvel den egentlige aftaletekst som bemærkningerne. Det må efter bevisførelsen også lægges til grund, at GL ved overenskomstforhandlingerne i 2002 kendeligt for Finansministeriet gik ud fra, at der var aftalt det samme vikarprotokollat med Finansministeriet som med Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune. Finansministeriet ses ikke at have gjort opmærksom på, at det forhold, at Finansministeriet fik sin egen overenskomst, ville medføre, at bemærkninger vedrørende beskæftigelsespolitiske elementer af væsentlig betydning for GL ville blive til cirkulærebemærkninger, som det stod Finansministeriet frit for at ophæve eller ændre. Parterne var enige om at videreføre den hidtidige overenskomst (med visse ændringer), og det forhold, at Finansministeriet i det efterfølgende cirkulære anførte, at ”af hensyn til overblikket er cirkulærebemærkningerne til de enkelte bestemmelser anført i tilknytning til de enkelte bestemmelser”, kan ikke ændre indholdet i overenskomsten.

Hertil kommer, at overenskomstforhandlingerne i 2005 på det amtslige område utvivlsomt omfattede bemærkningerne til bestemmelsen om tidsbegrænset ansættelse, jf. forhandlingsprotokollatet af 23. februar 2005, punkt 10, således at det aftalte omfatter § 11 med bemærkninger som gengivet i bilag 6. Dette er i sin helhed overført til det statslige område ved forhandlingsprotokollat af 25. februar 2005, punkt 1, som nævner såvel punkt 10 som tilhørende bilag.

At bemærkningerne også af Finansministeriet har været anset for en del af overenskomsten understøttes af, at der ved overenskomstforhandlingerne i 2008 ifølge forhandlingsprotokollatet af 20. februar 2008 har været forhandlet om såvel formuleringen af § 4 om tidsbegrænset ansættelse som bemærkningerne til bestemmelsen. Personalestyrelsens efterfølgende cirkulære af 1. oktober 2008 kan ikke ved medtagelse af en generel bemærkning om cirkulærebemærkninger ændre ved, hvad der er aftalt ved overenskomstbordet som gengivet i forhandlingsprotokollatet.

Hvis Finansministeriet i øvrigt havde været af den opfattelse, at bemærkningerne ikke var en del af overenskomsten, havde det været at vente, at Finansministeriet ville have taget afstand fra GL's klart tilkendegivne forståelse i henvendelserne til adskillige gymnasier om vikaransættelser og overenskomstens overholdelse, som Moderniseringsstyrelsen blev løbende orienteret om og involveret i.

På den anførte baggrund må bemærkningerne til overenskomstens § 4 anses for aftalt mellem Finansministeriet og GL som en del af overenskomsten.

6.3. Den konkrete uoverensstemmelse

Spørgsmålet er herefter, om Y Gymnasiums ansættelse af X som årsvikar var i strid med overenskomsten, således som denne efter det foran under 6.2. anførte må forstås.

GL har anført, at det er overenskomststridigt at ansætte tidsbegrænset til timerester, og at der ingen undskyldning er for ikke at ansætte X i en tidsbegrænset heltidsstilling. Der bør efter GL's opfattelse ikendes en anseelig og skærpet bod i betragtning af det overgreb og den belastning, som hun har været udsat for, og som er beskrevet i Gymnasieskolen 5, 2014, s. 15 – 16.

Opmanden bemærker hertil, at det som anført foran under 5 må lægges til grund, at skolen havde brug for midlertidig bistand i skoleåret 2012 – 2013, fordi en fastansat lærer havde fået orlov til at gå på nedsat tid i skoleåret 2012 – 2013, og en anden fastansat lærer i skoleåret skulle fritages for undervisning for at gennemføre pædagogikum. Der er intet fremkommet, som giver grundlag for at betvivle den kapacitetsberegning, som Ø foretog. Hun

blev ansat til timer, der som forklaret af Å kun eksisterede det pågældende skoleår. Hendes ansættelse havde intet at gøre med timerester. Der er intet grundlag for at anse den midlertidige ansættelse af hende for overenskomststridig

Herefter frifindes Finansministeriet og Y Gymnasium..

Thi bestemmes:

Finansministeriet, Personalestyrelsen, og Y Gymnasium frifindes.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl